

บทความวิจัยสั้น (Short Research Article)

ความชุกของการติดเชื้อปรสิตลำไส้ในกลุ่มเด็กนักเรียนประถมศึกษาของอำเภอหนึ่ง
ปารียา ไบอุบล*, จริยา วิริยะวัฒน์, สุนทรี ทะยานรัมย์, เบญจมาศ สุระเดช, วิภาสิริ ศรีสุวรรณ

The prevalent of intestinal parasite infestation among primary school students in a district

Pareeya Baiubol*, Chariya Wiriawattana, Sunthari Tayanram, Benjamart Suradej, Wibhasiri Srisuwan
School of Allied Health Science, University of Phayao, Phayao Province 56000

* Corresponding author E-mail: pareeya.ba@gmail.com

Naresuan Phayao J. 2017;10(1):12-14.

บทคัดย่อ

การศึกษามุ่งหมายกำหนดความชุกปรสิตลำไส้ของนักเรียนประถมศึกษา 70 คนในอำเภอหนึ่ง ความชุกเท่ากับ ร้อยละ 5.7 ประกอบด้วยพยาธิเข็มหมุด ระยะไข่ 1 ราย (ร้อยละ 1.4) และโปรโตซัว 3 ราย (ร้อยละ 4.3) ได้แก่ *Blastocystis hominis* ระยะซิสต์ 2 ราย และ *Entamoeba coli* ระยะซิสต์ 1 ราย

คำสำคัญ: ปรสิตลำไส้, ความชุก

Abstract

The study was aimed to determine the prevalence of intestinal parasite among 70 primary school students of a district. The prevalence was 5.7% including egg form of *Enterobius vermicularis* 1 case (1.4%) and cyst form of the protozoa 3 cases (4.3%); *Blastocystis hominis* 2 cases และ *Entamoeba coli* 1 case.

Keywords: intestinal parasite, prevalence

บทนำ

โรคเหตุปรสิตลำไส้ (intestinal parasitosis) ของประเทศไทยพบบ่อยที่สุดในกลุ่มประชากรชนบท [1,2] เด็กมักติดโรคมากกว่าผู้ใหญ่เพราะดูแล สุขอนามัยส่วนบุคคลน้อยกว่า หลายการศึกษาของ ประเทศรายงานความชุกปรสิตลำไส้ระหว่างร้อยละ 4.24 ถึง 75.1 [3-10] การศึกษานี้มุ่งหมายกำหนดหา ความชุกของปรสิตลำไส้ในเด็กนักเรียนประถมศึกษา

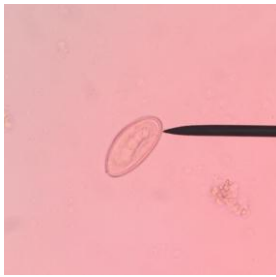
วัสดุและวิธีการ

ประชากรคือนักเรียนประถมศึกษาปีการศึกษา พ.ศ. 2557 ของอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา จำนวน 70 คน เพศชาย 49 คน และเพศหญิง 21 คน ตรวจหา

อุจจาระด้วยเทคนิคเกลี่ยโดยตรง (direct smear technique) และเทคนิคทำให้เข้มข้นด้วยฟอร์มาลิน และอีเทอร์ (formalin-ether concentration technique) ภายใต้กล้องจุลทรรศน์

ผลการศึกษา

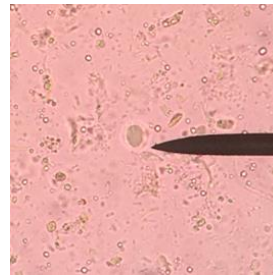
พบปรสิตลำไส้ 4 คน (ร้อยละ 5.7) ในจำนวนนี้เป็นพยาธิเข็มหมุด (*Enterobius vermicularis*) ระยะไข่ 1 คน (ร้อยละ 1.4) (รูป 1 และ 2) และโปรโตซัว 3 คน (ร้อยละ 4.3) (รูป 3 และ 4) ประกอบด้วย *Blastocystis hominis* ระยะซิสต์ 2 คน และ *Entamoeba coli* ระยะซิสต์ 1 คน

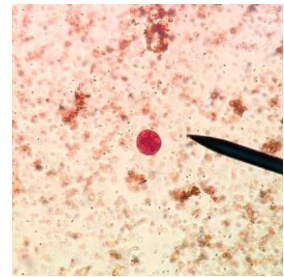
รูป 1 *Enterobius vermicularis* ไข่ (เกลี่ยโดยตรง)

รูป 2 *Enterobius vermicularis* ไข่ (เข้มข้นด้วยฟอร์มาลินและอีเทอร์)

รูป 3 *Blastocystis hominis* ไข่ซิสต์ (เกลี่ยโดยตรง)

รูป 4 *Entamoeba coli* ไข่ซิสต์ (เกลี่ยโดยตรงด้วยไอโอดีน)

วิจารณ์

ความซุกปรปฐิธล่ำไส้ของการศึกษานี้ค่อนข้างน้อย ไม่พบความหลากหลายของปรปฐิธล่ำไส้เมื่อเปรียบเทียบการศึกษารึอื่นของประเทศไทย [3-10] และยังพบพยาธิล่ำไส้เพียงชนิดเดียว ส่วนโปรโตซัว *Blastocystis hominis* อาจพบในผู้สุขภาพดีและไม่มีอาการได้ ความซุกของกรุงเทพฯเท่ากับร้อยละ 13.7 ถึง 21 เช่นเดียวกับ *Entamoeba coli* เท่ากับร้อยละ 0.4 ถึง 0.6 [11] ความซุกต่ำอาจแสดงนัถึงภาวะการณัเป็นอยู่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามข้อจำกัดของการศึกษานัอยู่ ที่จำนวนประชากรน้อย การแยกแยะระหว่างผู้มีอาการและไม่มีอาการ ที่อยู่อาศัยของประชากรระหว่างเขตเมืองเขตเมืองกัชนบทและชนบท และพฤติกรรมการบริโภค

กัตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะสหเวชศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้สนับสนุนทางการเงิน รวมทั้งผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

1. Boonjaraspinyo S, Boonmars T, Kaewsamut B, Ekobol N, Laummaunwai P, Aukkanimart R, et al. A cross-sectional study on intestinal parasitic infections in rural communities, Northeast Thailand. Korean J Parasitol. 2013;51(6):727-34.
2. Vitta A, Polseela R, Bunchu N, Waree P, Thongwat D, Tangchaisuriya U, et al. Intestinal helminthiasis in two communities of Phitsanulok

Province, Northern Thailand. J Trop Med Parasitol. 2012;35:1-5.

3. Kitvatanachai S, Rhongbuttri P. Intestinal parasitic infections in suburban government schools, Lak Hok subdistrict, Muang Pathum Thani, Thailand. Asian Pac J Trop Med. 2013; 6(9):699-702.
4. Waikagul J, Jongsuksantigul P, Rattanawitoon U, Radomyos P, Kojima S, Takeuchi T. Parasitological monitoring of helminth control program in Northern Thailand. Southeast Asian J Trop Med Public Health. 2008;39:1008-14.
5. Jiraamonnit C, Wongkamchai S, Santabutr W, Loymek S, Monkong N, Nochot H, et al. The prevalence of intestinal parasitic infections among schoolchildren with annual anthelmintic treatment in Narathiwat province, Thailand. J Trop Med Parasitol. 2006;29:45-50.
6. Saksirisampant W, Prownobon J, Kulkunthorn M, Yenthakam S, Janpla S, Nuchprayoon S. The prevalence of intestinal parasitic infections among school children in the central region of Thailand. J Med Assoc Thai. 2006;89:1928-33.
7. Wongstitwilairoong B, Srijan A, Serichantalergs O, Fukuda CD, McDaniel P, Bodhidatta L, et al. Intestinal parasitic infections among pre-school children in Sangkhlaburi, Thailand. Am J Trop Med Hyg. 2007;76:345-50.
8. Warunee N, Choomanee L, Sataporn P, Rapeeporn Y, Nuttapong W, Sompong S, et al.

- Intestinal parasitic infections among school children in Thailand. *Trop Biomed*. 2007;24:83-8.
9. Maneeboonyang W, Prommongkol S, Wongjindanon N, Treerattanapiboon L, Pasuralertsakul S, Chaimungkun W, et al. Reexamination of parasitic infections in Karen children on the western border of Thailand: two-year follow-up. *J Trop Med Parasitol*. 2008;31:77-84.
 10. Anantaphruti MT, Waikagul J, Maipanich W, Nuamtanong S, Watthanakulpanich D, Pubampen S, et al. School-based health education for the control of soil-transmitted helminthiases in Kanchanaburi Province, Thailand. *Ann Trop Med Parasitol*. 2008;102:521-8.
 11. Polseela R, Vitta A. Prevalence of intestinal parasitic infections among schoolchildren in Phitsanulok Province, Northern Thailand. *Asian Pac J Trop Dis*. 2015;5(7):539-42.